

Dr. Laisvūno Šopausko tezės diskusijai „Ar viešieji intelektualai turi ką pasakyti Lietuvai“

- 1) Intelligentijs ir viešieji intelektualai yra du visiškai skirtingos prigimties reiškiniai. Lietuva turi seną ir garbingą inteligentijos tradiciją, o viešieji intelektualai yra naujas reiškinys. Viešieji intelektualai yra naujo tipo visuomenės kritikai, kurie nesivadovauja jokia pozityvia moralės normų sistema, jokia bendrojo visuomenės gėrio samprata, nepripažįsta tautos kaip apibrėžtą ir stabilų kolektyvinį tapatumą turinčio subjekto. Kitaip negu inteligentai, jie orientuoti į negatyvią griaujamąją veiklą. Viešųjų intelektualų reiškimosi Lietuvos viešojoje erdvėje pradžią galima atsekti tokiuose sambūriuose, kaip žurnalas „Trečiasis frontas“ ir Lietuvių draugija SSRS tautų kultūrai pažinti. Sovietinės okupacijos metu nutraukta viešųjų intelektualų tradicija po Nepriklausomybės atgavimo buvo sėkmingai atkurta dėl okupacijos metu įvykdyto inteligentijos išvalstybinimo ir ištautinimo. Dabartinis viešasis intelektualas yra ne kas kitas, kaip susovietintas lietuvių inteligentas.
- 2) Lietuviškieji viešieji intelektualai dedasi esą demokratai ir laisvės mylėtojai, bet iš tiesų yra totalitarinės ideologijos ir praktikos adeptai. Mūsų viešieji intelektualai yra neoliberaliosios pasaulėžiūros šalininkai, tačiau neoliberalizmas yra totalitarinė ideologija, kurios šalininkai, lygiai taip pat, kaip komunistai, siekia sukurti „naują visuomenę“ ir „naują žmogų“, skirsto žmones į „antžmogius“ ir „nevismogius“, o „nevisžmogių“ vietą mato tik „istorijos šiukšlyne“. Lietuviškieji viešieji intelektualai yra prie naujų sąlygų prisitaikiusi, t. y. europeizuotų ir vesternizuotų sovietinių intelektualų atmaina. Pastarieji aptarnavo sovietinį globalistinį komunizmo statybos projektą, šie – globalistinį neoliberalistinę demokratizacijos ir rinkos revoliucijos projektą. Neoliberalizmas yra išvirkščias komunizmas, tad šie intelektualai nėra tradicine prasme liberalai. Pastarieji savo liberalias nuostatas dar XIX a. sugebejo derinti su krikščioniškomis ir tautinėmis nuostatomis, panašiai kaip tai pajėgė daryti ir socialdemokratai. Lietuviškųjų viešųjų intelektualų ideologija yra neokomunistinio marksizmo kultūros srityje ir neoliberalistinio rinkos fundamentalizmo ekonomikos srityje samplaika.
- 3) Konkrečiai lietuviškieji viešieji intelektualai pirmiausia aptarnauja šiomis idėjomis grindžiamą dabartinį ES integracijos projektą. Savo esme tai yra antikrikščioniškas ir antitautinis projektas, niekuo iš esmės nesiskiriantis nuo sovietinio integracijos projekto. Lietuviškieji viešieji intelektualai dedasi esą pavyzdingi piliečiai, tačiau, vadovaudamiesi savo ideologija, išsižadėjo patriotizmo ir, panašiai kaip tarpukario jų pirmtakai, veikia kaip Lietuvos valstybės ir tautos duobkasiai. Patriotizmo ir išdavystės sąvokos turi apibrėžtą turinį, klausti, kas yra patriotas ir kada patriotizmo išsižadėjimas virsta išdavyste yra natūralu ir prasminga. Neoliberalioji ir neomarksistinė ideologija yra nesuderinama su patriotizmu, todėl viešieji intelektualai nėra ir negali būti Lietuvos patriotai. Jų išpažįstamos ideologijos centre yra trys radikaliosios socialinės inžinerijos projektai – „laisvoji rinka“, federacinė Europa ir kultūrinis marksizmas – kurių kiekvienas reikalauja sunaikinti Lietuvos valstybę ir lietuvių tautą. Viešųjų intelektualų pasisakymuose nuolatos reiškiamą panieką Lietuvos ir lietuvių atžvilgiu yra dėsninga viešųjų intelektualų totalitarinių užmačių apraška. Jokių esminių Lietuvos valstybės ir visuomenės problemų viešieji intelektualai niekada nekėlė. Lietuvos visuomenės ištautinimas ir išvalstybinimas yra tikrasis jų „šviečiamosios“ veiklos tikslas: jų idealas – ištirpdyti lietuvius multikultūrinėje visuomenėje, o pačią valstybę paversti politiškai beteise ir bejėge federalizuojamos ES provincija.
- 4) Naujos ES raidos tendencijos ir visuomenės nuotaikų pokyčiai Lietuvoje rodo, kad lietuviškųjų viešųjų intelektualų pastangos galutinai ištautinti ir išvalstybinti visuomenę nebuvo sėkmės. Lietuviai iš savos šalies ir kitų šalių pavyzdžių ir patirties jau mato ir vis geriau suvokia, kaip atrodo „naujoji visuomenė“ ir „naujasis žmogus“, prie kurių kūrimo savo pastangomis uoliai prisideda viešieji intelektualai. Taip pat vis daugiau lietuvių mato, koks likimas lietuvių tautai ir Lietuvos valstybei ruošiamas šiame „naujajame šauniame pasaulyje“. Tiek dabartis, tiek perspektyva, kurią leidžia ekstrapoliuoti esamos realijos, yra atgrasi –

kuriama anaip tol ne laisvės, bet vergijos viešpatija. Tą vis labiau supranta ne tik lietuviai, bet ir kitos Europos tautos, kurias liberalkomunistinė ideologija seniai buvo nurašiusi į „istorijos šiukšlyną“. Todėl Europoje kyla naujas Tautų pavasaris ir tautos vėl siekia būti šeimininkėmis savo pačių namuose – nacionalinėse valstybėse, ir jose tvarkytis ne pagal socialinės inžinerijos projektų reikalavimus, o pagal politinės tautos interesus. Viešųjų intelektualų negebėjimas apmąstyti akyse vykstančių procesų, tikrovės ignoravimas ir falsifikavimas yra stulbinantys. „Naujosios visuomenės“ ir „naujo žmogaus“ sukūrimo projektas byra, o mūsų viešieji intelektualai tesugeba šnekėti apie blogus politikus „populistus“, D. Trumpo nesimpatiškas charakteristikas ir mulkius, nes vis dar „neapšviestus“, rinkėjus.

Ką vertingo Lietuvai pasaulio geopolitinės tvarkos žlugimo ir ES krizės akivaizdoje gali pasakyti valstybės pamatų griovėjai? Be abejo nieko.

